

GUIA
DEL
CURS

Acompanyar el dol gestacional i perinatal

2023

La pèrdua d'un bebè durant l'embaràs o en els moments previs o posteriors al part suposa un fet molt dolorós, amb l'agreujant d'anar “contra natura”, “contra el rellotge biològic”.

L'OMS estableix el període de mort perinatal el comprès entre la setmana 22 de gestació (154 dies) i les primeres 4 setmanes de vida neonatal (28 dies).

La pèrdua produïda en aquest període agafa desprevinguda a la família i l'entorn, però també al personal sanitari. Una creença popular fa que treure-li valor a la pèrdua, especialment en les etapes més primerenques de la gestació, restarà dolor a la família. Però es fa palès que la necessitat de les famílies és la de ser acompanyats en aquest procés de dol.

És necessari sensibilitzar a tots els professionals implicats en l'atenció d'aquest tipus de pèrdues, així com oferir eines i recursos per fer front al patiment que comporta tant per la família com pel propi equip.

Com han estat detectades aquestes necessitats?

Al XXVIIIè Congrés de la Camfic a Girona va quedar palesa la necessitat de formació en temes de dol perinatal des de la Medicina Familiar i Comunitària (notícia al diari La Vanguardia).

Catalunya compta amb una guia d'Acompanyament al Dol perinatal (2016) que no és suficientment coneguda pels professionals assistencials. Recentment, el 27 de gener de 2023, es va presentar el Manual d'acompanyament en el dol perinatal al Hospital Clínic dirigit als professionals. Convé fer-ne difusió entre els facultatius.

És per tant cabdal, a l'hora d'atendre una qüestió tan sensible i traumàtica com la pèrdua perinatal, actualitzar els coneixements, iniciatives i recursos amb què comptar per portar a terme aquest acompanyament.

PONENTS DEL CURS

Dr. Cèsar W. Ruiz Campillo

Llicenciat en medicina i cirurgia per l'UAB (2013). Especialitat en Pediatria. Des del final de la residència va formar part Servei de Neonatologia de Vall d'Hebron, on encara avui desenvolupa la seva tasca assistencial com a Cap de la Unitat de Neonatologia (des de 2012). Des de l'any 2005, tutor de residents.

És president de la Subcomissió de Docència de Pediatria Hospital Universitari Vall d'Hebron. Vocal del Grup de RCP de la Societat Catalana de Pediatria i del Grupo de RCP de la Sociedad Española de Neonatología.

Dra. Fátima Camba Longueira

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Santiago de Compostela (2002). Especialista en Pediatria i adjunta del Servei de Neonatologia a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron des de 2007. Formadora NIDCAP (Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program) del Hospital Vall d'Hebron i Dr. Josep Trueta.

PONENTS DEL CURS

Dra. Alba Roca Lecumberri

Llicenciada en medicina i cirurgia (2004). Especialitat en psiquiatria (2009). Tesi Doctoral sobre "Riscos i beneficis del tractament amb ISRS en dones gestants" (2013). Ha estat coordinadora i psiquiatra de l'Hospital de Dia Mare Bebé de l'Hospital Clínic de Barcelona. Des de juliol de 2021 és cap de la Unitat de Salut Mental Perinatal del mateix hospital.

Sra. Natàlia Artigas Graells

Llicenciada en Psicologia. Especialista en Psicologia clínica i de la salut. Coordinadora equip de psicologia. Servei de Neonatologia, Ginecologia, Obstetrícia i Pediatria a l'Hospital Universitari Dr. Josep Trueta - Girona

Sra. Maria Simón

Diplomada en magisteri especialitat en educació Primària. Fundadora i presidenta de l' Associació de Familiars "La capsa de records". Membre del Grup de Treball en Atenció al Dol perinatal del Departament de Salut.

MODERADORES

Dra. Meritxell Faura Poy

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la URV. Especialista en Ginecologia i Obstetrícia (Hospital Materno-infantil de Badajoz). Va treballar 3 anys a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. Des de l'any 2016 treballa a l'ASSIR CAP Baix Ebre. Especialitzada en temes de fertilitat.

Sra. Anna Robert Segarra

Psicòloga clínica a Benito Menni CASM. Màster en Bioètica per l'Institut Borja de Bioètica (URL). Formació bàsica expertesa en intervencions sistèmiques (UAB/ETF St Pau). Membre de la Fundació Congrés Català de Salut Mental. Interventora de l'Agrupació de Psicòlegs i Secretària de formació de Metges de Catalunya

Dra. Sílvia Membrilla Pastor

Metgessa especialista en Medicina Familiar i Comunitària. CAP Ramona Via El Prat de Llobregat. Màster en Desenvolupament Personal i Lideratge (UB). Delegada sector Primària Metro Sud i Secretària de coordinació i anàlisi sindical de Metges de Catalunya.

PROGRAMA

07

Dimecres, 3 de maig de 2023 de 16h a 19h

De 16-17.30. Atenció al dol perinatal en context de neonats, Dr. Ruiz Campillo i Dra. Camba Longueira. Pediatres del servei de Neonatologia del Hospital Vall d'Hebrón.

1. Introducció

- Mortalitat perinatal i neonatal
- Dol perinatal, aspectes diferencials d'altres processos de dol

2. Model d'atenció neonatal, cures centrades en el desenvolupament i la família

3. Escenaris més freqüents de mort perinatal o neonatal

- Sala de parts: límits de la viabilitat, pacients amb diagnòstic prenatal de malaltia limitant de vida, reanimació fallida...
- Mort neonatal precoç
- Mort neonatal tardana

4. Cures pal·liatives perinatals

5. Presa de decisions i adequació de l'esforç terapèutic a la unitat neonatal

6. Pla de cures i atenció durant el final de vida (esfera física, psicològica, social i espiritual)

7. Com ens cuidem els professionals

De 17.30h a 19h. Acompanyament psicològic en la pèrdua perinatal. Sra. Natalia Artigas, psicòloga clínica, H. Josep Trueta

- Dol perinatal, un dol desautoritzat.
- Com acompanyar a les famílies durant el procés intrahospitalari.
- Seguiment i acompanyament al dol post-alta.

Dimecres, 10 de maig de 2023 de 16h a 19h

De 16-17.30. Dra. Alba Roca, psiquiatre. Unitat de Salut Mental Perinatal de l'HCP

- Com avaluar la presència de complicacions psiquiàtriques del Dol Perinatal? Diagnòstic diferencial i instruments d'avaluació
- Factors de risc per a desenvolupar un dol complicat
- Estratègies farmacològiques i intervencions psicològiques més eficaces
- L'embaràs després de la pèrdua perinatal

De 17.30h a 19h. Acompanyament a les famílies des de l'Associació la Capsa de Records. Maria Simón, fundadora i presidenta.

- Qui som i què fem a l'associació?
- Com arribem a les famílies?
- Benvinguda i comiat del nadó
- El postpart i la lactogènesi
- Germans i avis en dol
- Nous projectes

Actualitzar els coneixements dels facultatius a l'hora de donar suport a les famílies que han d'afrontar la pèrdua gestacional o perinatal.

Donar a conèixer bones pràctiques clíniques que es duen a terme en unitats especialitzades.

Apropar recursos concrets per donar suport a les famílies i als professionals en l'acompanyament al dol.

OBJECTIUS DEL CURS

CARACTERÍSTIQUES

60

Adreçat a:

Metges (atenció primària, ginecologia/obstetrícia, pediatria, salut mental) i psicòlegs.

Modalitat:

- Online: En directe el mateix dia i hora del curs a través de zoom (Campus Metges)
- Presencial

Calendari:

Dimecres, 3 de maig de 2023 de 16h a 19h

Dimecres, 10 de maig de 2023 de 16h a 19h

Duració: 6 hores

Avaluació:

Per obtenir el certificat es requerirà: assistència al 80% de les ponències (a través de la plataforma Campus Metges amb registre de visualització per zoom o presencial mitjançant registre de signatures). L'alumne podrà complimentar el Qüestionari de satisfacció amb l'activitat formativa.

Entitat organitzadora del curs:

fundació
metges

Compromesos amb la teva formació.

✉ formacio@metgesdecatalunya.cat

☎ 93 265 11 77 · 93 585 13 88

Aquest curs forma part de l'itinerari de formació mèdica de Campus Metges.

<http://campus.metgesdecatalunya.cat>